

В. Липинський.

Всім умов здобуття Української Держави.

Виймок з „Вступного слова для читачів з ворожих таборів“, „Листи до братів хліборобів“, стор. XLI—XLII).

Всім людям доброї волі, що хочуть Держави Української, представляє моя книга, читаче з ворожого табору, перш за все страшну трудність українського державного завдання. Вона каже їм, що так тяжкого політичного завдання, як здобуття Держави Української, нема на цілім світі. Що на шляху до Держави української погинули з українських рук найкращі українські люди. Що повбивали їх колись люди татарські, потім чернь козацька, потім більшовицька, що весь час заважала їм, і своєю їддю троїла їх, сама ж інтелігенція українська.

Тільки дуже сильні люди можуть ступати на державницький український шлях. І дуже міцно зорганізовані. Коли б всі українці бачили ту страшну скалу, яку хочуть зрушити, то зрозуміли б, що зденервовання їх всіх впливає з безмежної трудности завдання. А зрозумівши це, менше б між собою бешкетували, тісніше б в одну громаду об'єдналися і природу цієї скали постарались би всіма силами пізнати.

Таке зрозуміння хоче дати моя книга. Як міг і як умів, старався я пізнати, в чім власне лежить суть нашого українського політичного державного завдання. Всім основних проблем розв'язати мусять ці, що ставлять собі метою здобуття Держави Української. Як розв'язати ці проблеми відповідною методою організації провідної верстви: — тих що перед в боротьбі за державу ведуть і цю боротьбу організують? — Відповіді на це питання шукає власне оця книга.

Держава Українська може повстати лиш тоді:

1. Коли боротись за Державу Українську захоче сильніша — краще зорганізована і більш між собою солідарна — частина тієї старої правлячої верстви, що до того часу правила Україною в імені і при допомозі метрополії. Без цього Україна від метрополії не відділиться і останеться кольонією — „окраїнами“, „кре-сами“, органічно через свої верхи з метрополією зв'язаними.

2. Коли цю сепаратистичну частину місцевої старої правлячої верстви піддержить всім своїм впливом на народ українська інтелігенція. Без такої піддержки ця сепаратистична частина не зможе прийняти народньої мови та з народом в одну культурно-національну цілість об'єднатись, і не зможе устояти в боротьбі з частиною, яка буде держатись метрополії.

3. Коли завдяки цій піддержці інтелігенції настане сполучення в одну нову українську провідну верству старих українських панів з тими новими активними провідниками, які виділятимуться

з народніх мас. Без такого сполучення не повстане нова українська провідна верства, а значить не повстане і Держава Українська. Старі пани будуть ослабі і законсервативні, а нові — замало досвідчені і зареволюційні, щоб бути в стані одні без других Україною правити.

4. Коли витворена зі старих і нових панів нова українська провідна верства прийме таку методу організації, що виховає в ній благородство і лицарскість. Без виховання в собі прикмет лицарських, українство останеться на віки такою мішаниною хамства і рабства, яка до ніякої організованої акції, а значить і до здобуття Держави Української, не буде здатна.

5. Коли завдяки вихованню в собі прикмет лицарських, нова українська провідна верства потрапить в безмірно тяжкій боротьбі за свою владу на своїй Землі заховати єдність і побороти первородні гріхи українства: анархію і зрадництво. Без цього, при першій труднощі, вона кинеється сама на себе і знищить себе у внутрішній усобиці.

6. Коли обєднана і солідарна нова провідна українська верства потрапить власними руками — не кличучи собі на поміч ані Москви, ані Варшави — здавити внутрішній українській бунт опришків і дейнеків. Він підніметься з хвилиною, коли вони побачать, що Влада Українська не потурає анархії і злодійствам більше ніж владі метропольні. Без такого здавлення українського бунту українськими руками, Держава Українська останеться на віки — нездійснимим „сном про власну силу“.

7. Коли нова українська провідна верства потрапить скласти відносини між державою і громадянством — тими, хто править і тими, ким правлять — так, щоб уникнути: а) анархії і хамства від переваги громадянства над державою; б) застою і рабства від необмеженої влади держави над громадянством. Без цього Держава Українська, не ризнячись нічим від держав метропольних — московської і варшавської — буде лише дорожче ніж вони громадянству коштувати. Тому воно постарается її при першій нагоді повалити, а само під владу метропольну повернути.

8. Коли нова українська провідна верства потрапить вивести Україну з її трагічного положення між Польщею і Московією так, щоб, одділяючись од Варшави, не утонути в Москві, а одділяючись од Москви, не утонути в Польщі. Без цього Україна останеться на завжди або недорученою Польщею, або недопольщеною Русю і вся боротьба за незалежність українську кінчатиметься завжди новим поділом України між Польщею і Московією.

Три тільки ідеї політичні і три тільки методи організації маємо ми для розв'язання оцих основних проблем нашого державного буття:

Охльократію з диктатурою.

Демократію з республікою.

Клясократію з правовою — законом обмеженою і законом обмежуючою — монархією.

